

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

František Veselý

Zřízení pobočky JČMF v Plzni

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 1 (1956), No. 2, 217--[218]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/137097>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1956

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZŘÍZENÍ POBOČKY JČMF V PLZNI

Z iniciativy několika starých členů JČMF a se souhlasem presidia JČMF ustavil se v prosinci roku 1955 v Plzni pětičlenný přípravný výbor pro zřízení pobočky JČMF v Plzni. K iniciátorům této akce patřil především rektor Vysoké školy strojní a elektrotechnické v Plzni prof. dr. V. Voleník, který svým nevšedním zájmem a svými zkušenostmi i všestrannou podporou neobyčejně přispěl k realizaci této myšlenky. Přípravný výbor vypracoval v hlavních rysech plán činnosti i finanční rozpočet pobočky na rok 1956 a provedl evidenci osob, které projeví zájem o zřízení pobočky JČMF v Plzni.

Ustavující schůze pobočky JČMF v Plzni se konala dne 6. února 1956 za účasti 46 osob.

Schůzi zahájil rektor VŠSE prof. dr. V. Voleník, který po uvitání zástupců úřadů a jiných veřejných institucí zhodnotil práci JČMF, kterou tato vykonala od svého vzniku na poli české matematické a fyzikální vědy, a ukázal její významný přínos k organizaci českého středního a odborného školství, a to zejména v období mezi oběma světovými válkami, a její pomoc, kterou poskytovala zájemcům o studium matematiky a fyziky v době, kdy naše vysoké školy byly zavřeny. Vysvětlil pak smysl vládního usnesení ze dne 16. III. 1955, podle něhož jsou znovu jednotně organizovány vědecké a vědecko-technické společnosti, které jsou přidruženy k ČSAV. Jejich práce se bude řídit směrnicemi ČSAV a jejich činnost jistě přispěje k socialistické výstavbě našeho státu.

Jménem presidia JČMF přivítal zřízení pobočky prof. dr. M. A. Valouch, a za školský odbor rady KNV v Plzni prof. St. Kopelet, který vyslovil naději, že pobočka JČMF v Plzni prospěje učitelům plzeňského kraje svou spoluprací s Krajským ústavem pro další vzdělání učitelstva v Plzni. Za Vědecko-technickou společnost pro hutnictví a slévárnictví pronesl pozdravný projev její předseda, rektor VŠSE prof. dr. V. Voleník, který ukázal na možnosti dobré spolupráce theoretických pracovníků v matematice a ve fyzice s pracovníky technické praxe.

Po vysvětlení některých ustanovení organizačního řádu JČMF jednatelem přípravného výboru byly provedeny volby čle-

nů výboru pobočky. Zvoleni byli: předsedou doc. dr. Jaroslav Feifer, vedoucí katedry matematiky a fyziky na VŠSE v Plzni, místopředsdou Jiří Kůst, docent VŠP v Plzni, jednatelem František Veselý, odborný asistent VŠSE v Plzni, hospodářem Aleš Terš, zástupce docenta VŠP v Plzni, členy výboru bez zvláštních funkcí člen korespondent ČSAV dr. ing. Jan Jůza, laureát státní ceny, vedoucí oddělení výpočtů a vývoje parních turbin Leninových závodů v Plzni, a Karel Sobotka, profesor jedenáctileté střední školy v Rokycanech.

Po volbě výboru přednesl prof. dr. M. A. Valouch referát na thema »Úkoly fyziky ve výzkumu a ve vyučování«, z něhož uvedeme některé základní myšlenky.

Je nutná spolupráce mezi fyzikou a technikou i matematikou. Hlavní příčinou našich nesází v takové spolupráci je především nedostatek kádrů, není to však příčina jediná, nebo obtíže vznikají i z nesprávného výběru posluchačů fyziky na univerzitách a z nesprávného zaměření jejich výchovy. Nedostatek pracovníků je důsledkem pronikavého rozvoje naší techniky a našeho hospodářství, a potrvá ještě dlouho, než tento nedostatek odstraníme. Musíme změnit výchovu našich fyziků, kteří jsou stále příliš vedeni k theoretické práci a málo k práci experimentální. Naše fyzika má v některých oborech (na příklad studium polovodičů) světovou úroveň pokud se týká theorie, avšak stále ani zde nedovedeme výsledků theoretických práci dosti rychle využívat v technické praxi. Hlavním úkolem naší fyziky je studium fyziky pevných látek. Je nutno se zaměřit též na studium struktury materiálů, v němž se opožďujeme za vývojem v ostatních státech.

Fyzika je v pronikavém rozvoji, což je zákonitým důsledkem vývoje lidské společnosti vůbec. Úkolem fyziky ve vyučování je nejen to, aby si žáci osvojili jistá fakta, ale hlavně, aby se naučili fyzikálně myslet. Ministerstvo školství vysoko hodnotí vyučování fyzice. K zlepšení výuky ve fyzice nestačí však jen podněty z ústředního školského úřadu, je třeba též jistého tlaku zdola — se strany učitelů.

Předseda doc. dr. J. Feifer přednesl pak návrh plánu činnosti pobočky JČMF

v Plzni na rok 1956 a podal k němu potřebná vysvětlení. Do tohoto plánu jsou zahrnuty odborné přednášky z matematiky a z fyziky, diskuse o základních otázkách vyučování matematice a fyzice, cykly metodických přednášek z matematiky (v květnu), z fyziky (v listopadu), a na podzim připravovaná vědecká konference o elektronové mikroskopii, kterou naše pobočka za souhlasu ČSAV hodlá uspořádat ve spolupráci s Vědeckou společností pro hutnictví a slévárenství.

V závěrečné diskusi učinil obširnější projev prof. St. Kopelent, který přítomným vysvětlil, jakým způsobem školská správa připravuje organizaci dalšího vzdělávání učitelů, a ukázal, jaké úkoly musí plnit krajské ústavy pro další vzdě-

lání učitelstva i okresní pedagogická střediska, která budou postupně zřizována. V plánu činnosti odbočky vidí snahu pomoci při zdolávání tohoto úkolu, k čemuž navrhl některé konkrétní formy spolupráce JČMF s pedagogickými institucemi (také pořádání odborných přednášek, které by byly přístupné i žákům nejvyšších tříd všeobecně vzdělávacích a odborných škol). Také zástupce OPS J. Samek z Chotěšova, který svůj pěkný diskusní příspěvek navázal na myšlenky z referátu prof. dr. M. A. Valoucha, ukázal, jak tlak se strany žáků nutí učitele k tomu, aby se dále vzdělávali. Uvítal proto plán činnosti JČMF, jehož uskutečnění může velmi prospět učitelstvu při dalším sebevzdělávání.

F. Veselý

OPRAVA

Prosíme čtenáře, aby si laskavě opravili v článku S. L. Sobolev, A. I. Kitov, A. A. Ljapunov, *Základní rysy kybernetiky*, uveřejněném v 1. čísle tohoto časopisu, jméno amerického matematika Norberta Wienera. V článku je chybně uvedeno H. Winer.